

CZU 347.7(478)

DOI 10.5281/zenodo.4835828

CONCEPTUL SEMANTIC AL UNOR TERMENI UTILIZAȚI ÎN LEGISLAȚIA COMERCIALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Grigore ARDELEAN

doctor în drept, conferențiar universitar

Inițierea oricărui studiu în materia dreptului, în special, a dreptului comercial trebuie să înceapă, credem noi, de la clarificarea unor chestiuni de ordin terminologic, din perspectiva conferirii unei intitulări adecvate domeniului activității comerciale, dar și distingerii mai ușoare de alte activități înrudite sau conexe, dar în același timp, particulare prin felul lor de realizare, reglementare, ocrotire a relațiilor constituite cu ocazia desfășurării lor.

Anume, respectiva necesitate decurge din actualele confuzii și controverse asupra utilizării unor termeni asemănători, dar care intitulază domenii diferite, relații distincte etc. De asemenea, necesitatea studiului este sugerată de diversitatea termenilor utilizați în conținutul legislației ce reglementează unul și același gen de activitate (comercială) sau poate de tendințele evoluționiste ce ar solicita utilizarea unor noi termeni, în contexte diferite.

Cuvinte-cheie: activitate comercială, activitate de întreprinzător, activitate antreprenorială, activitate de comerț, activitate economică, activitate profesională, profesioniști, afacere, business.

THE SEMANTICAL CONCEPT OF SOME TERMS USED IN THE COMMERCIAL LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Grigore ARDELEAN

PhD, associate professor

The initiation of any study in the field of law, in particular, of commercial law must start, we believe, from the clarification of terminological issues, from the perspective of giving an appropriate title to the field of business, but also easier to distinguish from other related or related activities, but at the same time, particular by their way of realization, regulation, protection of the relations established on the occasion of their development.

Namely, the respective necessity derives from the current confusions and controversies on the use of similar terms, but which entitle different fields, distinct relations, etc. Also, the need for the study is suggested by the diversity of terms used in the content of legislation governing one and the same type of activity (commercial) or perhaps by evolutionary trends that would require the use of new terms in different contexts.

Keywords: commercial activity, entrepreneurial activity, entrepreneurial activity, trade activity, economic activity, professional activity, professionals, business, business.

Introducere. Activitatea comercială, în calitate sa de activitate aducătoare de profit, deși de mult cunoscută omenirii, mai suferă și astăzi de imprecizie asupra adevăratei sale esențe juridice pe care, de fapt, i-o atribuie dreptul. Spunem aceasta, deoarece de-a lungul activității didactice în calitate de titular al disciplinei „drept comercial”, de fiecare dată când începeam cursul, aflam de la audienți despre neclaritate și dificultatea înțelegerii diferenței dintre anumiți termeni, domenii chiar. Anume majoritatea nu deslușeau raportul dintre

mai mulți termeni cum ar fi: activitate comercială, activitate de întreprinzător, activitate de comerț, activitate economică, activitate antreprenorială, afacere, business, activitate profesională, activitate profesionistă. Mai mult, o categorie mare de subiecți, preocupați sau nu de domeniul activității comerciale, fac și astăzi confuzia dintre ramura de „drept comercial” și cea de „dreptul afacerilor” sau domeniul „dreptului economic”, chestiune ce se cere a fi clarificată cu insistență.

Scopul articolului. Toate considerentele

arătate ne-au determinat să elaborăm prezenta lucrare urmărind scopul impunerii prin precizări de ordin terminologic în materia activității comerciale, să arătăm distincția și corelația termenilor utilizați în textul legilor comerciale, adevărul lor înțeles semantic, controversese generate de stilul exprimării legiuitorului prin textele diferitor legi ce reglementează domeniul avut în discuție.

Metodele și materiale aplicate. După cum spuneam în introducerea la prezentul articol, percepția doctrinarilor, dar și a practicienilor, precum și a omului de rând este diferită asupra esenței juridice a activității de întreprinzător, fapt ce ne-a și determinat a veni cu precizări teoretice pe respectivul segment. Pentru atingerea scopului prestabilit, la baza studiului au fost puse un șir de metode de cercetare, dintre care menționăm: metoda istorică, metoda analizei, metoda sintezei, metoda sistemică, metoda dezbaterii, metoda deducției, precum și metoda interpretării.

Rezultate obținute și discuții. Începând de la analiza cadrului doctrinar în materia activității comerciale, constatăm că în accepțiunea unor autori [7], termenul „activitate comercială” este adesea înlocuit în expresie cu sintagma: „activitate de întreprinzător”, „antreprenoriat”, „afacere” sau cu alți termeni similari cum ar fi: business, activitate comercială, activitate de antreprenoriat, activitate profesionistă sau chiar activitate economică.

Pentru că între unii termeni arătați mai sus există diferență de sens, iar între alții – sinonimie, vom încerca de la început să arătăm corelația semantică dintre termenii: *activitate comercială*, *activitate de întreprinzător*, *activitate antreprenorială*, *business*, *afacere*. Ulterior vom face diferența dintre *activitățile profesionale și activitățile de întreprinzător, respectiv și corelația ambelor cu activitatea profesionistă* având ca bază noile reglementări conținute în textul Codului civil modernizat, în vigoare din 1 martie 2019. În al treilea rând, să arătăm diferența și corelația dintre termenii „*activitate comercială*” și „*activitate de comerț*”, respectiv „*activitate economică*”.

Corelația semantică dintre termenii: activitate comercială, activitate de întreprinzător, activitate antreprenorială, business, afacere.

De fapt și de drept, *activitatea de întreprinzător* nu este altceva decât o *activitate comercială*, aducătoare de profit așa cum este și *activitatea de afaceri (business)*, fapt care creează și o legătură

mai strânsă între ramura dreptului comercial și cea a dreptului afacerilor. Și activitatea de comerț este o activitate de întreprinzător (mai corect spus, gen al activității antreprenoriale, comerciale). Or, aceasta se spune expres în Legea nr. 231/2010 [4] la art. 3, potrivit căruia *activitatea de comerț este activitate de întreprinzător* inițiată în baza raporturilor stabilite în domeniul comercializării mărfurilor produse, prelucrate sau procurate, precum și în domeniul executării diverselor lucrări și prestării serviciilor, având ca scop satisfacerea intereselor economice private și asigurarea unei surse de venit. De asemenea, și activitatea de antreprenoriat este o activitate de întreprinzător, respectiv de comerț – parte a activității comerciale, odată ce se definește în Legea nr. 845/1992 [3] că *antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri*.

Deci din textele legilor arătate este lesne de înțeles că activitatea comercială este o activitate de întreprinzător, fapt ce leagă genurile de activități care le compun – activitatea de producere, de prestare a serviciilor, de executare a lucrărilor, precum și activitatea de comerț cu ele, odată ce activitatea comercială ca, de altfel, și cea antreprenorială urmăresc obținerea permanentă de venit, în mod special, de profit.

De asemenea, odată ce activitatea de afaceri (business) are, în principiu, aceleași genuri de activitate la bază (producerea, prestarea serviciilor, executarea lucrărilor și comercializarea lor), considerăm că în esență, exprimă aceleași înțelesuri, respectiv domeniu – activitate comercială.

Ce e drept, în ultima perioadă, în special după 1 martie 2019 odată cu intrarea în vigoare a noilor prevederi din Codul civil modernizat, dreptul comercial tradițional începe a se metamorfoza într-un drept al afacerilor întreprinderii, având în vedere că activitatea comercială desfășurată în cadrul întreprinderii este o activitate a profesioniștilor, fapt prevăzut expres la art. 3 alin 2 CC. Până la urmă, ar trebui să clarificăm că afacerea este o activitate antreprenorială sau o activitate comercială. Dacă consultăm Dicționarul explicativ al limbii române, aflăm că *afacerea* este

o activitate legală din domeniul agricol, industrial, comerț, financiar etc. desfășurată în scopul obținerii de profit sau tranzacție financiară, comercială sau industrială, bazată uneori pe speculă sau pe speculații sau activitate comercială, industrială sau (mai ales) financiară, bazată adesea pe speculă și constând în vânzare, cumpărare, creditare, antrepriză. Observăm deci că activitatea de afaceri este o activitate comercială, altfel spus, antreprenorială (de întreprinzător), toți acești termeni intitulând același gen de îndeletnicire, având ca finalitate obținerea unui profit sau așa cum susține legiuitorul nostru – obținerea surselor permanente de venit.

Cu toate acestea, deși afacerea reprezintă o activitate similară cu cea comercială, respectiv antreprenorială (de întreprinzător), nu trebuie să confundăm natura juridică a domeniului de reglementare sub pavilionul ramurii de drept comercial cu domeniul ramurii dreptului afacerilor, ultimul fiind considerat un domeniu aparte, respectiv, o ramură distinctă a dreptului.

De ce anume s-a considerat ca fiind necesară această delimitare? Da, explicațiile sunt multiple. Unii autori susțin că dreptul afacerilor este un domeniu mai întins decât dreptul comercial, cuprinzând și aspecte de drept public (intervenția statului în economie), de drept fiscal, de drept al muncii, de drept civil (pe segmentul protecției consumatorului), deoarece problemele pe care le abordează gestiunea întreprinderii sunt mult mai complexe [10, p. 12].

Alți autori susțin că dreptul afacerilor este o ramură succesoare a dreptului comercial, definind-o ca pe o ramură de drept ce cuprinde ansamblul de norme juridice ce reglementează modalitățile de constituire, funcționare și încetare a activității de întreprinzător, precum și normele ce reglementează raporturile juridice la care agenții economici participă, inclusiv raporturile cu organele administrației publice [6, p. 18].

De cealaltă parte, drept comercial intitulază ramura de drept ce are ca obiect de studiu relațiile comerciale aplicabile unei categorii de acte juridice și operațiuni – fapte de comerț (activități de producere, comercializare, prestare de servicii și executarea de lucrări în scop de profit), iar nu unei categorii de persoane – comercianți, fapt ce este caracteristic materiei dreptului afacerilor. Prin urmare, cu toate că materia dreptului comercial cu-

prinde persoanele și afacerile lor, accentul principal stă pe elementul obiectiv constituit din efectele încheierii unor acte ce au ca finalitate realizarea operațiunilor comerciale.

După cum i s-a mai spus în ultimul timp, dreptul comercial ar fi un *drept al afacerilor întreprinderii* [8] și nu al antreprenorului, dreptul clasic al afacerilor fiind considerat de noi un fel de drept antreprenorial, având ca fundament conceptul de profesionist.

Prin urmare, observăm că activitatea de afaceri, de întreprinzător și comercială sunt domenii aflate la intersecția a două ramuri de drept – Dreptul comercial și dreptul afacerilor. Primul pune accent pe activitate (operațiuni juridice și fapte de comerț), iar ultima pe raporturile juridice dintre comercianți, dar și dintre aceștia și autoritățile publice (organul fiscal, financiar, de autorizare și supraveghere a activității antreprenoriale a profesioniști. Spunem profesioniști, deoarece legislația actuală vine să clarifice statutul profesioniștilor prin delimitarea acestuia de cel al subiecților ce desfășoară activități profesionale.

Diferența dintre activitățile profesionale și activitățile de întreprinzător, respectiv și corelația ambelor cu activitatea profesionistă.

Așadar, dacă ne-am tot legat de statutul de *profesionist al antreprenorului ce desfășoară activități de întreprinzător în scopul delimitării de cel al profesionistului ce desfășoară activități profesionale*, considerăm necesar să arătăm, înainte de toate, opiniile asupra statutului de subiect al activității antreprenoriale, comerciale, într-un cuvânt – al subiectului dreptului comercial. Or acest fapt se cere în condițiile în care unii mai cred că activitățile liberale (ale avocaților, notarilor, executorilor, evaluatorilor etc.) și alte activități aducătoare de venit (ale medicilor în cabinete private, instituțiilor de învățământ privat, cabinetelor private ale medicilor de familie etc.). Actualmente legislația civilă în textul Codului civil modernizat soluționează această problemă prin distingerea subiecților ce desfășoară *activitate de întreprinzător* (comercială, mai fiind numită și **antreprenorială**) de cei care **desfășoară activități profesionale** (avocații, notarii, medicii etc.) ambele categorii de subiecte având statut de **profesioniști**. Dar, până a trece la detalii, trebuie să arătăm de unde vine problema, actualmente clarificată.

Deci în literatura de specialitate se susține

în unanimitate că subiecte ale dreptului comercial sunt participanții la raporturile comerciale, adică antreprenorii, comercianții sau alte persoane ce realizează fapte obiective de comerț¹, care potrivit legilor comerciale ale Republicii Moldova [4] sunt persoanele fizice sau persoanele juridice autorizate să desfășoare activități în domeniul comerțului. În contextul dat, venim și cu o precizare, care va scoate în evidență calitatea de comerciant a subiectului ce desfășoară activitate de comerț, ca subiect de drept comercial, în situația existenței unor confuzii admise de legislația comercială a Republicii Moldova odată ce definește concomitent în textul legilor comerciale noțiunea de „comerciant” și cea de „antreprenor” ce desfășoară activitate de antreprenariat.

Deci confuzia se face evidentă atunci când se pune întrebarea: subiecții dreptului comercial sunt doar comercianții sau și antreprenorii? Drept răspuns, putem menționa, în urma analizei profunde a ambelor noțiuni, că și comercianții și antreprenorii au calitate de subiecți ai dreptului comercial din următoarele considerente comune:

- practică activitate de întreprinzător;
- pot activa sub statut de persoană fizică sau persoană juridică;
- realizează fapte de comerț;
- desfășoară activitate în scopul asigurării unei surse de venit permanent;
- au obligația de a obține licență;
- ținerea contabilității financiare.

Cu atât mai mult, chiar și antreprenorii sociali² au calitate de subiecți ai dreptului comercial, cu toate că practică activitate de întreprinzător prin intermediul întreprinderii sociale³.

¹ Activități cu caracter comercial pot fi realizate și de către necomercianți, persoane care săvârșesc fapte de comerț unice, dictate de anumite împrejurări. Spre exemplu: vânzarea sezonieră a fructelor crescute în propria grădină fără a practica această activitate în mod sistematic ca profesiune.

² După modificările recente al Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi operate prin Legea LP223 din 02.11.17, spectrul activității antreprenoriale se extinde prin încorporarea instituției **antreprenariatului social**, care potrivit art. 36¹ reprezintă activitatea desfășurată de întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, este orientată spre îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, prin ocuparea forței de muncă, prin dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității, prin creșterea incluziunii sociale.

³ În art. 36¹ al Legii nr. 845/1992 se dă noțiunea de întreprindere

Deosebirea dintre comercianți și antreprenori constă în faptul că, primii desfășoară activitate de întreprinzător bazată, în special, pe raporturile stabilite în domeniul comercializării mărfurilor produse, prelucrate sau procurate, punându-se accentul pe comercializare, iar antreprenorii desfășoară activități de fabricare a producției, accentul fiind pus pe producerea mărfurilor.

Din aceste motive nu putem nega faptul că antreprenorii pot fi considerați subiecți ai dreptului comercial, odată ce aceștia asigură procesul de producție a mărfurilor, de executare a lucrărilor și de prestare a serviciilor urmărind un scop de profit.

Totodată, calitate de antreprenor o au persoanele fizice și juridice înregistrate în ordinea stabilită de lege, pe când calitate de comerciant o au și persoanele fizice (mici comercianți) ce realizează fapte obiective de comerț fără a fi înregistrate, evident pot realiza aceste fapte în baza unor autorizații sau acte cu caracter permisiv.

Activitatea comercială în comparație cu cea de antreprenariat este mai flexibilă și accesibilă pentru mai multe categorii sociale, având în vedere că legislația comercială admite și noțiunea de „mic comerciant” – persoană care practică o activitate de comerț fără a avea înregistrare de stat, cu excepția deținătorilor de patentă, în timp ce activitatea de întreprinzător poate fi desfășurată doar de persoane fizice sau juridice înregistrate.

Pentru a clarifica, într-o măsură sau alta, esența statutului de subiect al dreptului comercial, în speranța unei ușoare distingeri de alți subiecți ce desfășoară activități asemănătoare (generatoare de venit), recent legiuitorul nostru a recurs, după modelul legislației României, la conferirea tuturor acestora a statutului de profesionist ce și-l poate atribui doar două categorii de subiecți: persoanele ce practică activitate de întreprinzător (comercială) și persoanele care practică activitate profesională, alta decât cea aducătoare de profit.

Acest fapt se deduce ușor din prevederile art. 34 alin. (3) CC, potrivit căruia persoana care practică activitate de întreprinzător sau **profesională** fără a întruni condițiile stabilite de lege pentru aceasta nu poate invoca lipsa calității de

socială, fiind întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, culte religioase, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenariat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul capitol.

profesionist. Același sens poate fi desprins și din conținutul art. 3 alin. (2) CC, în care se statuează că are **calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obține un profit din această activitate.**

După cum vedem, legislația civilă în noua sa variantă, după 1 martie 2019 încorporează și noțiunea de „profesionist” care include mai multe categorii de subiecți, atât ai dreptului comercial (comerciant, întreprinzător, operator economic), cât și oricare persoană autorizată să desfășoare activități profesionale, dar care nu sunt de natură comercială, devenind posibilă includerea în categoria acestora și profesiile liberale (avocați, executori, evaluatori, medici etc.).

Prin urmare, toți subiecții enumerați supra, cad sub incidența noțiunii de profesionist, inclusiv organizațiile necomerciale care au dreptul să desfășoare activitate economică, profesionistă, dar care nu trebuie confundată cu activitatea comercială.

Diferența și corelația între termenii de „activitate comercială” și: activitate de comerț, respectiv activitate economică.

Dacă e să studiem și relația dintre domeniul activității de întreprinzător (comerciale) și cea de comerț, atunci considerăm că prima este o mică parte a activității comerciale, adică a celei de întreprinzător (antreprenoriale). Or, actualmente această idee este susținută aproape în unanimitate de majoritatea autorilor, însă pentru mai multă precizie, este necesar să analizăm și sensul noțiunii de „comerț” din punct de vedere etimologic, economic și juridic, având în vedere că acesta, pe lângă celelalte activități menționate mai sus reprezintă elementul de bază al activității comerciale.

Sub aspect *etimologic*, termenul „comerț” provine de la latinescul *commercium* care reprezintă o juxtapunere a cuvintelor *cum* și *merx*, ceea ce înseamnă „cu marfă” [9, p. 3].

Așadar, comerțul presupune totalitatea operațiunilor cu mărfuri ce, de fapt, urmăresc și au drept rezultat obținerea unor venituri.

În sens *economic*, comerțul este acea activitate care are drept scop circulația bunurilor de la producător la consumator. În această accepțiune, comerțul constă în operațiunile efectuate din

momentul producerii mărfurilor și al intrării lor în circulație până în momentul ajungerii acestora la consumator. Aceste operațiuni sunt realizate de comercianți, care sunt agenți economici diferiți de producătorii de mărfuri.

Sub aspect *juridic*, noțiunea de „comerț” are un sens mai larg decât cel al noțiunii definite în sens economic. Astfel, interpretând mai sus sensul economic al noțiunii de comerț constatăm că acesta reprezintă activitatea unor subiecți numiți „comercianți” care asigură doar interpunerea în circulație a mărfurilor de la producători la consumatori. Însă, analizând și sensul juridic al noțiunii de comerț având la bază normele conținute în legislația comercială a Republicii Moldova, constatăm că activitatea de comerț cuprinde nu numai operațiunile de interpunere și circulație a mărfurilor, ci și operațiuni de producere a acestora, precum și executarea de lucrări și prestarea de servicii pe care le realizează antreprenorii, respectiv prestatorii de servicii, în scopul asigurării procesului de desfășurare a comerțului. Or, potrivit unor legi speciale [4] ce reglementează activitatea de comerț în Republica Moldova, aceasta reprezintă „*activitatea de întreprinzător inițiată în baza raporturilor stabilite în domeniul comercializării mărfurilor produse, prelucrate sau procurate, precum și în domeniul executării diverselor lucrări și prestării serviciilor, având drept scop satisfacerea intereselor economice private și asigurarea unei surse de venit*”.

Având în vedere accepțiunea juridică a noțiunii de comerț, care trebuie reținută, dreptul comercial are o sferă mai cuprinzătoare, el reglementează activitățile de producere și circulație (distribuție) a mărfurilor și prestările de servicii [11, p. 5].

De pe această poziție, constatăm că *activitatea comercială* și *comerțul* se află în raport de gen și specie, ultimul fiind o specie a genului de activitate comercială alături de celelalte, cum ar fi: producerea bunurilor, prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, ce constituie elemente proprii activității comerciale, aferente activităților de comerț – operațiune de obținere a profitului ce poate fi realizată de o gamă largă de subiecți, chiar având o simplă autorizație de comerț.

Prin urmare, accentuăm că sunt considerați subiecți de drept comercial și persoanele fizice care realizează fapte de comerț, fără a avea o în-

registrare de stat, însă dispun de o autorizare din partea autorităților ce permite desfășurarea acestei activități, iar realizarea faptelor de comerț în lipsa unei autorizări cade sub incidența ilegalității și sunt sancționate conform codului contravențional sau penal, după caz.

Cu toate acestea, deținerea unor autorizații de comerț de către persoanele neînmatriculate în registrul de stat nu este suficientă pentru a le atribui acestora calitate de comercianți.

În opinia noastră, pe lângă condițiile menționate mai sus, pentru recunoașterea calității de comerciant, în pofida faptului că persoana este titulară a autorizației administrative de exercitare a comerțului, aceasta trebuie să realizeze acte de comerț în mod continuu și sistematic ca profesiune, veniturile realizate din această activitate fiindu-i de bază.

De aceeași părere sunt și autorii care susțin că [9, p. 41], în ceea ce privește comercianții-persoane fizice, calitatea de comerciant nu se consideră probată cu dovezi privind existența autorizației administrative de exercitare a comerțului, a înmatriculării în registrul comerțului, titulatura de comerciant folosită în anumite înscrisuri, dobândirea unui fond de comerț, plata unor impozite pe profit etc. Acestea sunt doar prezumții împotriva cărora se poate face proba contrară (prezumții relative). De aceea ele trebuie folosite împreună cu alte mijloace de probă din care să rezulte exercițiul efectiv al comerțului. Probarea calității de comerciant fiind o chestiune de fapt, o hotărâre judecătorească prin care s-ar constata această calitate.

Totuși pentru obținerea autorizației de comerț, persoana fizică trebuie să întrunească unele condiții minime, adică să dispună de capacitate deplină de exercițiu și să nu desfășoare alte activități prevăzute de lege ca incompatibile cu activitatea de comerț.

Așadar, pentru ca persoana fizică să poată desfășura activități comerciale, în mod obligatoriu aceasta trebuie să dispună de capacitate deplină de exercițiu.

Potrivit art. 25 al Codului civil, „Capacitatea de exercițiu este aptitudinea persoanei de a dobândi prin fapta proprie și de a exercita drepturi civile, de a-și asuma personal obligații civile și de a le executa”, iar potrivit art. 26, capacitatea deplină de exercițiu începe de la data când persoana devine majoră, adică la împlinirea vârstei de 18 ani.

Cu titlu de excepție, minorul de asemenea poate dobândi capacitate de exercițiu deplină, însă, doar de la vârsta de 16 ani și doar dacă practică activitate de întreprinzător cu încuviințarea părinților (art.26 alin. 2 CC) sau dacă acesta s-a căsătorit înainte de împlinirea vârstei matrimoniale.

Totodată, din conținutul respectivei norme, deducem că și minorul de la vârsta de 16 ani poate face comerț, sau mai bine zis, poate desfășura activitate de întreprinzător cu acordul părinților, adoptatorilor sau curatorului⁴,

Acestea fiind clarificate, mai este necesar să arătăm corectitudinea sensului și a raportului între activitatea comercială și activitatea economică, în condițiile în care percepția multora înclină spre echivalarea sensului acestor doi termeni, respectiv domenii de activitate.

În contextul dat, nu suntem de acord cu cei care utilizează sintagma de drept economic atunci când de fapt se referă la ramura dreptului comercial, expresie care este total greșită și nici nu poate fi pusă în discuție sinonimia dintre acești termeni. Dreptul economic, spre deosebire de cel comercial, intitulează ramura dreptului care abordează și probleme de drept public cum sunt cele ce se referă la intervenția statului în economie, ca aspecte ale relațiilor în cadrul concurenței sau între profesioniști și consumatori, aspecte preponderent caracteristice dreptului privat. Mai mult, activitatea economică presupune un șir mai larg de activități, din care face parte și activitatea comercială, așa cum poate fi realizată de diferiți subiecți, alții decât întreprinzătorii, este vorba de subiecții ce desfășoară activități profesionale, de organizațiile necomerciale chiar. Or, potrivit art. 302 CC, *organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică* [5, p. 19].

Într-un singur cuvânt, activitatea comercială este parte importantă a economiei naționale, dar pe lângă aceasta, formează domeniul economic și alte activități aducătoare de profit, ocupaționale, profesionale și de altă natură, tangente pe anumite segmente cu activitatea comer-

⁴ Deși acest fapt nu este prevăzut expres în legislație, îl putem deduce din prevederile art.25, alin. 3 Cod civil care menționează că: „ minorul care a atins vârsta de 16 ani poate fi recunoscut ca având capacitate de exercițiu deplină dacă lucrează în baza unui contract de muncă sau, cu acordul părinților, adoptatorilor sau curatorului, practică activitate de întreprinzător”.

cială, dar nu și identice.

În **concluzie**, susținem că termenii „activitate comercială” „activitate de întreprinzător”, „antreprenoriat”, „afacere”, business sunt activități similare ce formează domeniul activității comerciale a profesioniștilor, aducătoare de profit. Termenul „comerț” intitulă unul din genurile

activității comerciale fără de care nici nu poate fi vorba de profit. Domeniul economic (dreptul economic ca specialitate de orientare în profesia de jurist) exprimă un sens mai larg ce cuprinde, pe lângă, activitatea economică și alte activități generatoare de venituri, chiar și cele ce pot fi prestate de organizația necomercială.

Referințe bibliografice

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18.08.1994, nr. 1.
2. Codul Civil al Republicii al Moldova, adoptat prin Legea nr.1107-XV din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22.06.2002, nr. 82-86.
3. Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. Monitorul Parlamentului nr. 2 din 28.02.1994.
4. Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior. Monitorul Oficial al RM nr. 206-209 din 22.10.2010.
5. Ardelean G, Drept comercial, Chișinău, Editura Cartea Militară, 201.
6. Roșca N., Baieș S., Dreptul afacerilor, Chișinău, Editura Cartier, 1997, p. 18.
7. Roșca Nicolae, Baieș Sergiu, Dreptul afacerilor, Chișinău, Tipografia Centrală, 2004.
8. Turcu I., Botina M., Dreptul afacerilor întreprinderii, Vol. I, București, Ed. C.H. Beck, 2013.
9. Radu I. Motica, Lucian Bercea, Drept comercial român, București, 2005 p.
10. Lemeunier Francis, Principes et pratiques de droit commercial, Droit des Affaires, Paris, Ed. J. Delmas et. Cie, 1985.
11. Juglart M., Ippolito B., Cours de droit commercial, Vol. I, ed. Montchrestien, 1978.

Despre autor:

Grigore ARDELEAN,
doctor în drept, conferențiar universitar,
Academia „Ștefan cel Mare”,
e-mail: ardeleangrigore@mail.ru
tel: 069314635
<https://orcid.org/0000-0002-5203-358X>